

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-887-854-2016

2019 წელი

№ას-887-854-2016 სამინისტრო

8 თებერვალი,

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს უფლებამონაცვლე განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ი--- კ-----ე, ქ----- ს-----ე (მოსარჩელე)

გასაჩივრებული განჩინება – ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 5 ივლისის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა _ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და საქმის იმავე სასამართლოსათვის ხელახლა განსახილველად დაბრუნება

საჩივრის ავტორი _ ქ----- ს-----ე (მოსარჩელე)

საჩივრის ავტორის მოთხოვნა _ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 6 ოქტომბრის განჩინების გაუქმება

დავის საგანი – შრომითი ურთიერთობის მოშლის შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა, განაცდურის ანაზღაურება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

1. მოსარჩელების მოთხოვნა და მოთხოვნის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. ი--- კ-----ემ და ქ----- ს-----ემ (**შემდგომში – პირველი ან მეორე მოსარჩელე, მოწინააღმდეგე მხარეები ან დასაქმებულები**) სარჩელი აღძრეს სასამართლოში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს (**უფლებამონაცვლე განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო (იხ. 08.02.2019წ. განჩინება), შემდგომში – მოპასუხე, აპელანტი, კასატორი, სამინისტრო ან დამსაქმებელი**) მიმართ და მოითხოვეს პირველ მოსარჩელესთან შრომითი ურთიერთობის მოშლის შესახებ სამინისტროს 2014 წლის 31 ივლისის #1/კ-448 ბრძანების ბათილად ცნობა, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ა-----ის თემის მე-2 საჯარო სკოლის დირექტორის პოზიციაზე დასაქმებულის აღდგენა და 2014 წლის 1 სექტემბრიდან გადაწყვეტილების აღსრულებამდე ყოველთვიურად 560 ლარის ანაზღაურება, ასევე, მეორე მოსარჩელესთან შრომითი ურთიერთობის მოშლის შესახებ დამსაქმებლის 2014 წლის 1 აგვისტოს #1/კ-451 ბრძანების ბათილად ცნობა, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ნ-----ის თემის საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე აღდგენა, ასევე, 2014 წლის 1 სექტემბრიდან გადაწყვეტილების აღსრულებამდე ყოველთვიურად 540 ლარის მოპასუხისათვის დაკისრება.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: პირველი მოსარჩელე წლების განმავლობაში მუშაობდა თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ა-----ის თემის მე-2 სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლად, ხოლო მეორე მოსარჩელე – თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ნ-----ის თემის საჯარო სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლად. ისინი კეთილსინდისიერად ასრულებდნენ საკუთარ უფლება-მოვალეობებს და მათი სკოლები, აკადემიური მოსწრების მხრივ, ყოველთვის გამოირჩეოდნენ. არცერთ მათგანს არასოდეს მიუღია რაიმე შენიშვნა და საყვედური. 2014 წლის 31 ივლისის #1/კ-448 ბრძანებით მოპასუხემ პირველ დასაქმებულთან მოშალა შრომითი ურთიერთობა, ხოლო, 2014 წლის 1 აგვისტოს #1/კ-451 ბრძანებით – მეორე მოსარჩელესთან. შრომითი ურთიერთობის მოშლის საფუძველი გახდა სამინისტროს შიდა აუდიტის დეპარტამენტის 2014 წლის 25 ივლისის #540682 მოხსენებითი ბარათი, რომლის თანახმად, აღნიშნულ სკოლებში ტრანსპორტირების

მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებით შედგენილ ტაბელებს შორის აღმოჩენილ იქნა უზუსტობები, რომლებზედაც სკოლის დირექტორები არიან პასუხისმგებლები. სამინისტროსთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, სკოლებისათვის სატრანსპორტო მომსახურებას უზრუნველყოფდა შპს „ნ-ი“. ტაბელს ხელს აწერდნენ დირექტორი და მძღოლი. შესაძლოა, გარკვეული უზუსტობები მართლაც იქნა დაშვებული მოსარჩეელების მიერ, რაც გამოწვეული იყო გაუგებრობითა და გაურკვევლობით, თუმცა ამის თაობაზე მათ მაშინვე აცნობეს მუნიციპალიტეტის რესურსცენტრს. ამის შემდგომ კიდევ რამდენიმე თვე იმუშავეს დაკავებულ თანამდებობაზე და მათი ქმედებით არავითარი ზიანი არ მიდგომია მოპასუხე მხარეს.

2. მოპასუხის პოზიცია:

მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლით მოპასუხემ არ ცნო სარჩელი და განმარტა, რომ შრომითი ურთიერთობა კანონის მოთხოვნათა დაცვით მოიშალა, კერძოდ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2013 წლის 30 დეკემბრის #1124 ბრძანებით დამტკიცებული „ზოგადი განათლების ხელშეწყობის პროგრამების“, „სკოლების ხელმისაწვდომობის ქვეპროგრამის“ განხორციელებისათვის განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და შპს „ნ-ს“ შორის 2014 წლის 29 იანვარს გაფორმდა სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ #01-23/2 ხელშეკრულება, რომლის თანახმად, მიმწოდებელ შპს „ნ-ს“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს „ზოგადი განათლების ხელშეწყობის პროგრამების“ დაფინანსების ფარგლებში უნდა უზრუნველყო საქართველოს საჯარო სკოლების მოსწავლეების სატრანსპორტო მომსახურება. აღნიშნული ხელშეკრულების საფუძველზე თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ა-----ის #2 და სოფელ ნ-----ის თემის საჯარო სკოლის მოსწავლეთა ტრანსპორტირებისათვის, მათივე დირექტორების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, განისაზღვრა სატრანსპორტო მომსახურება, მარშრუტები და გზების რაოდენობა. 2014 წლის 29 იანვრის #01-23/2 ხელშეკრულების თანახმად, მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმების საფუძველი იყო მიმწოდებელსა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციას შორის გაფორმებული და ორივე მხარის მიერ ხელმოწერილი ტაბელი, რომელიც ივსებოდა ყოვედღიურად და სამინისტროს წარედგინებოდა ყოველი თვის ბოლოს. ტაბელს ხელს აწერდნენ სკოლის დირექტორი და მძღოლი, თავად იყვნენ ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებლები. თერჯოლის რაიონის რესურსცენტრის უფროსის

მიერ განხორციელებული მონიტორინგის შედეგად გამოვლინდა დარღვევები: სოფელ ა-----ის #2 და სოფელ ნ-----ის თემის საჯარო სკოლის მოსწავლეთა ტრანსპორტირებისათვის ფაქტობრივად განხორციელებული რეისების რაოდენობა ნაკლები იყო თავად საჯარო სკოლების მიერ მოთხოვნილ რეისებსა და 2014 წლის 29 იანვრის სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების დანართის შესაბამისად დაგეგმილ რეისებზე, მოსარჩელეთა მიერ ხელმოწერილი ტაბელებით კი დასტურდება, რომ 2014 წლის თებერვალში განხორციელდა იმდენივე რეისი, რამდენიც ზემოაღნიშნული ხელშეკრულებით იყო დაგეგმილი. სამინისტრო შპს „ნ—ს“ ხელშეკრულების შესაბამისად სატრანსპორტო მომსახურებისათვის უხდიდა თანხას, ხოლო, მოსარჩელეთა მხრიდან განხორციელებულ დარღვევებს შესაძლოა, გარკვეული სახის ფინანსური ზიანი მოეტანა სახელმწიფო ბიუჯეტისათვის, რაც ვალდებულების უხეში დარღვევა და შრომითი ხელშეკრულების მოშლის კანონიერი საფუძველია.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

ზესტაფონის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 21 იანვრის გადაწყვეტილებით პირველი მოსარჩელის მოთხოვნა დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი შრომითი ურთიერთობის მოშლის შესახებ დამსაქმებლის ბრძანება და დასაქმებული აღდგენილ იქნა სსიპ მ.ბუცხრიკიძის სახელობის თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ა-----ის #2 საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე, მოპასუხეს დაეკისრა იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 2014 წლის 1 სექტემბრიდან თანამდებობაზე აღდგენამდე თვეში 560 ლარის ოდენობით (საშემოსავლო განაკვეთის ჩათვლით), ამავე გადაწყვეტილებით, ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა მეორე მოსარჩელის მოთხოვნა, ბათილად იქნა ცნობილი შრომითი ურთიერთობის მოშლის შესახებ დამსაქმებლის ბრძანება და მასვე დაეკისრა მეორე მოსარჩელის სასარგებლოდ იძულებითი განაცდურის სახით 720 ლარის გადახდა (საშემოსავლო განაკვეთის ჩათვლით) 2014 წლის 1 სექტემბრიდან 2014 წლის 10 ოქტომბრამდე, ხოლო სამუშაოზე აღდგენის ნაწილში მეორე მოსარჩელის მოთხოვნა უარყოფილ იქნა.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დამსაქმებელმა, მისი გაუქმება და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა

პალატის 2016 წლის 5 ივლისის განჩინებით სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და საქმის იმავე სასამართლოსათვის ხელახლა განსახილველად დაბრუნება.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე საკასაციო საჩივარი წარმოადგინა მეორე მოსარჩელემაც, თუმცა, იმ მოტივით, რომ მისი მოთხოვნის უარყოფის ნაწილში პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება კანონიერ ძალაში იყო შესული, 2016 წლის 6 ოქტომბრის განჩინებით საკასაციო სასამართლომ უარი განაცხადა ამ უკანასკნელის საკასაციო საჩივრის მიღებაზე. ამ განჩინებაზე კი, საჩივარი იქნა წარმოდგენილი მეორე მოსარჩელის მიერ, რომელმაც სადავო განჩინების გაუქმება და საკასაციო საჩივრის განხილვა ითხოვა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა, დამსაქმებლის საკასაციო საჩივრის საფუძვლები და მიიჩნევს, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება:

1.1. საკასაციო განაცხადის მოცულობა და საკასაციო განხილვის ფარგლები (კასატორის პრეტენზიები):

საკასაციო საჩივრის ფარგლებში პალატის შეფასების საგანს წარმოადგენს დასაქმებულებთან შრომითი ურთიერთობის მოშლის კანონიერება, კერძოდ, გამოვლენილი გადაცდომა იძლეოდა თუ არა იმის საფუძველს, რომ დამსაქმებელი ცალმხრივად გასულიყო ხელშეკრულებიდან და უარყოფით შემთხვევაში, არსებობს თუ არა პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის საფუძველი. გარდა ამისა, საკასაციო საჩივრით სადავოდაა გამხდარი მოცემული დავის განსჯადობის საკითხი. სამინისტრო მიიჩნევს, რომ წინამდებარე დავა ადმინისტრაციული სამართლისათვის დადგენილი პრინციპებით უნდა იქნას განხილული და ამ კუთხით ქვემდგომი სასამართლოების მსჯელობა ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დამკვიდრებულ პრაქტიკას (#ას-200-187-2014). სამოქალაქო

საპროცესო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გამომდინარე (**საკასაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას საკასაციო საჩივრის ფარგლებში. საკასაციო სასამართლოს არ შეუძლია, თავისი ინიციატივით შეამოწმოს საპროცესო დარღვევები, გარდა 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტებისა**), გასაჩივრებული განჩინების კანონიერებას პალატა სწორედ კასატორის პრეტენზიის ფარგლებში შეამოწმებს. დამსაქმებლის პრეტენზიები კი, შემდეგია:

1.1.1. სასამართლომ სწორად გამოიყენა შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი, თუმცა, არასწორად განმარტა „Ultima Ratio-ს“ პრინციპი, კერძოდ, იმ გარემოებაზე მითითებით, რომ არ დამდგარა მატერიალური ზიანი, შრომითი ურთიერთობის მოშლა დაუშვებლად მიიჩნია. მას ყურადღება არ გაუმახვილებია დარღვევის სიმძიმეზე, არ დაუსაბუთებია, გამოვლენილი გადაცდომა რატომ არ წარმოადგენდა შრომითი მოვალეობის უხეშ დარღვევას, რომლის ოდენობაც შეადგენდა 22-ს, მაშინ, როდესაც „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 35-ე და 43-ე მუხლების შესაბამისად, სწორედ სკოლის დირექტორი წარმოადგენდა ვალდებულ პირს, ეზრუნა ზოგადი განათლების სფეროში დასახული მიზნების მიღწევისათვის, მათ შორის, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2013 წლის 30 დეკემბრის ბრძანების მე-3 პუნქტის („სკოლების ხელმისაწვდომობის ქვეპროგრამა“) ფარგლებში გაფორმებული სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების პირობების შესრულებაზე. სკოლების ხელმისაწვდომობის ქვეპროგრამის მე-6 პუნქტის თანახმად, სახელმწიფო შესყიდვის ხელშეკრულებაზე მონიტორინგი ევალება მონიტორინგისა და კოორდინაციის სამმართველოს, საგანმანათლებლო რესურსცენტრსა და საჯარო სკოლებს, რომლებიც ყოველდღიურად ამოწმებენ შესრულებულ მომსახურებას და დარღვევის შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ აცნობებენ საგანმანათლებლო რესურსცენტს აღნიშნულის თაობაზე. ამდენად, მოსარჩელები ვალდებული იყვნენ, ეწარმოებინათ ხელშეკრულების შესრულების ყოველდღიური მონიტორინგი, თუმცა, 22 სამუშაო დღის განმავლობაში ისინი არღვევდნენ ხსენებულ ვალდებულებას. ამგვარი ქმედების შედეგად შპს „ნ-ი“ მიიღებდა შეუსრულებელი სამუშაოსათვის ანაზღაურებას, რაც საფრთხეს შეუქმნიდა სახელმწიფო ბიუჯეტს სახსრების არასწორი ხარჯვის შედეგად და ეს ყოველივე დასაქმებულთა პასუხისმგებლობის ხარისხს კიდევ უფრო ზრდის. სააპელაციო სასამართლომ მხოლოდ იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ ზიანი არ დამდგარა, არასწორად არ

დააკმაყოფილა სააპელაციო საჩივარი, თუმცა, მხედველობაში არ მიიღო ის ფაქტი, რომ ზიანი სამინისტროს დროული ქმედების შედეგად იქნა აცილებული, გარდა ამისა, მოსარჩელეთა ქმედება, რომლის საფუძველზეც მოსწავლეთა გადაადგილება ხდებოდა მხოლოდ ერთხელ, იყო საფრთხის შემცველი, რადგანაც მოსწავლეებს უწევდათ უფროსკლასელების სასწავლო პროცესის დასრულებამდე ტრანპორტისათვის ლოდინი;

1.1.2. სასამართლომ არასწორად არ გამოიყენა „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის მე-3 პუნქტი და არასწორად გამოიყენა სამოქალაქო კოდექსის 405-ე მუხლი, რადგანაც, შრომითი მოვალეობის უხეში დარღვევის გამო, დამატებითი ვადის განსაზღვრის გარეშე, შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი პირდაპირ ითვალისწინებს სხელშეკრულების მოშლის შესაძლებლობას.

1.1.3. მოცემული დავა ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განსახილველ საქმეს წარმოადგენს, რადგანაც სახეზეა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობისათვის დამახასიათებელი ყველა ნიშანი, შესაბამისად, მისი გაუქმების აღნიშნული საფუძველიც სახეზეა, ამასთან, იგი ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებულ პრაქტიკასაც (სუსგ #ას-200-287-2014, 18 მაისი, 2015 წელი).

1.2. ქვემდგომი სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და მათი სავალდებულობა წინამდებარე განჩინების მიმართ:

საკასაციო სასამართლოს წინამდებარე განჩინების მიმართ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული (*სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება)*) სავალდებულო ძალა გააჩნიათ სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილ იმ ფაქტობრივ გარემოებებს, რომელთა წინააღმდეგაც კასატორს არ მიუთითებია პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც შესაძლოა დაშვებული იყო საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება, კერძოდ:

1.2.1. პირველი მოსარჩელე 2007 წლის 25 ივლისიდან 2013 წლის 25 ივლისამდე იყო სსიპ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ა-----ის თემის #2 საჯარო სკოლის არჩეული დირექტორი, ხოლო 2013 წლის 25

ივლისიდან, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2013 წლის 24 ივლისის #1/კ-754 ბრძანებით დაინიშნა ამავე სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად. მისი თანამდებობრივი სარგო შეადგენდა 560 ლარს თვეში;

1.2.2. მოპასუხის 2008 წლის 22 დეკემბრის #979/კ ბრძანებით, მეორე მოსარჩელე დაინიშნა სსიპ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად, მისი თანამდებობრივი სარგო თვეში შეადგენდა 540 ლარს;

1.2.3. სამინისტროს 2013 წლის 30 დეკემბრის #1124 ბრძანებით დამტკიცდა „ზოგადი განათლების ხელშეწყობის პროგრამები“ და მასში შემავალი „სკოლების ხელმისაწვდომობის ქვეპროგრამა“. აღნიშნული ქვეპროგრამის განხორციელებისათვის საჯარო სკოლები განსაზღვრავდნენ ტრანსპორტით უზრუნველყოფის საჭიროებას და ინფორმაციას აწვდიდნენ სამინისტროს ტერიტორიულ ორგანოებს – საგანმანათლებლო რესურსცენტრებს. ეს უკანასკნელები ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებთან თანამშრომლობით განსაზღვრავდნენ და სამინისტროში წერილობით წარადგენდნენ ინფორმაციას იმ სოფლების სკოლებისა და მოსწავლეების შესახებ, რომლებიც საჭიროებდნენ ტრანსპორტით უზრუნველყოფას;

1.2.4. თერჯოლის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსის 2013 წლის 30 დეკემბრის #623432 კორესპონდენციის საფუძველზე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში რესურსცენტრის მიერ წარდგენილ იქნა თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ტრანსპორტიების შესახებ ინფორმაცია, რომლის თანახმად, პროგრამაში მონაწილეობის მსურველ სკოლებს შორის იყო თერჯოლის მუნიციპალიტეტის, სოფელ ა-----ის თემის #2 საჯარო სკოლა და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლა;

1.2.5. სამინისტროსა და შპს „ნ—ს“ შორის, „სკოლების ხელმისაწვდომობის ქვეპროგრამის“ განხორციელების მიზნით, 2014 წლის 29 იანვარს გაფორმდა სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ #01-23/2 ხელშეკრულება, რომლის თანახმად, შპს „ნ—ს“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს „ზოგადი განათლების ხელშეწყობის პროგრამების“ დაფინანსების ფარგლებში უნდა უზრუნველყო საქართველოს საჯარო სკოლების (იმერეთი, რაჭა-ლეჩხუმი, ქვემო სვანეთის რეგიონები) მოსწავლეების სატრანსპორტო მომსახურება;

1.2.6. 2014 წლის 29 იანვრის #01-23/2 ხელშეკრულებითა და მისი დანართით, 2014 წლის 30 იანვრიდან თერჯოლის მუნიციპალიტეტის

სოფელ ა-----ის თემის #2 საჯარო სკოლის მოსწავლეთა ტრანსპორტირებისათვის განისაზღვრა ყოველდღიურად 4 მარშრუტი, ხოლო თითოეულ მარშრუტზე 3 გზის რაოდენობა, ასევე, სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლის მოსწავლეთა ტრანსპორტირებისათვის განისაზღვრა ყოველდღიურად 3 მარშრუტი, ხოლო თითოეულ მარშრუტზე _ 3 გზის რაოდენობა;

1.2.7. 2014 წლის 29 იანვრის #01-23/2 ხელშეკრულების მე-5 თავის 5.1 და 5.2 პუნქტებით განისაზღვრა, რომ მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმების საფუძველი იყო მიმწოდებელსა (შპს „ნ-ი“) და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციას შორის გაფორმებული, ორივე მხარის მიერ ხელმოწერილი ტაბელი, რომელიც ივსებოდა ყოველდღიურად და სამინისტროს წარედგინებოდა ყოველი თვის ბოლოს. ტაბელს ხელს აწერდა სკოლის დირექტორი და მძღოლი, ისინი იყვნენ ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებლები;

1.2.8. თერჯოლის საგანმანათლებლო რესურცენტრის უფროსმა, ზემოაღნიშნული ქვეპროგრამის ფარგლებში, აღებული ვალდებულებების სათანადოდ შესრულებაზე განახორციელა მონიტორინგი რა დროსაც გამოვლინდა, რომ სოფელ ა-----ის #2 და სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლებში 2014 წლის თებერვალში, მოსაწავლეთა სატრანსპორტო მომსახურება სასწავლო დღეებში, ნაცვლად დადგენილი 3 რეისისა, ხორციელდებოდა მხოლოდ ორი რეისის ოდენობით, ხოლო, 2014 წლის თებერვლის ტაბელებზე დირექტორებს ხელი ჰქონდათ მოწერილი სამი რეისის შესრულებაზე. სოფელ ა-----ის #2 და სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლის მოსწავლეთა ტრანსპორტირებისთვის ფაქტობრივად განხორციელებული რეისების (გზების) რაოდენობა ნაკლები იყო 2014 წლის 29 იანვრის „სახელმწიფო შესყიდვების“ შესახებ ხელშეკრულების დანართით დაგეგმილ რეისებზე, ხოლო მოსარჩელეთა მიერ ხელმოწერილ ტაბელებში აღნიშნული იყო, რომ 2014 წლის თებერვლის თვეში განხორციელდა იმდენივე რეისი, რამდენიც ხელშეკრულებით იყო განსაზღვრული. მოსარჩელეთა მხრიდან ადგილი ჰქონდა დაკისრებული მოვალეობის არაჯეროვან შესრულებას, რაც გამოიხატა სამინისტროსათვის წარსადგენ ოფიციალურ დოკუმენტებში მცდარი მონაცემების ხელმოწერით დადასტურებაში;

1.2.9. სამინისტროს 2014 წლის 31 ივლისის #1/კ-448 ბრძანებით, პირველ მოპასუხესთან, ხოლო, 2014 წლის 1 აგვისტოს #1/კ-451 ბრძანებით მეორე მოპასუხესთან შეწყდა შრომითი ურთიერთობა. შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის ბრძანებებში სამართლებრივ საფუძვლად მითითებულია შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი

ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი, ხოლო ფაქტობრივ საფუძვლად – შიდა აუდიტის დეპარტემენტის უფროსის 2014 წლის 25 ივლისის # MES 1400540682 მოხსენებითი ბარათი. პირველი მოსარჩელე ა-----ის თემის #2 საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე მუშაობდა 2007 წლის 25 ივლისიდან და 2014 წლის თებერვლამდე, მის მიერ მოვალეობის არაჯეროვან შესრულებას ადგილი არ ჰქონია, არ ყოფილა გამოყენებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის არცერთი ღონისძიება. 2014 წლის თებერვლის ტაბელის შედგენისას დაშვებული დარღვევის შემდგომ, მან ეს შეცდომა გამოასწორა და სამუშოდან გათავისუფლებამდე მოვალეობას ასრულებდა ჯეროვნად. მეორე მოსარჩელე სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლის დირექტორად მუშაობდა 2008 წლის 22 დეკემბრიდან და 2014 წლის თებერვლამდე, მისი მხრიდან მოვალეობის არაჯეროვან შესრულებას ადგილი არ ჰქონია, არ გამოყენებულა დისციპლინური პასუხისმგებლობის არცერთი ღონისძიება. 2014 წლის თებერვლის ტაბელის შედგენისას დაშვებული დარღვევის შემდგომ, მან ეს შეცდომა გამოასწორა და გათავისუფლებამდე მოვალეობას ასრულებდა ჯეროვნად.

1.2.10. მოსარჩელების მიერ შედგენილ ტაბელებს შორის აღმოჩენილ უზუსტობებთან დაკავშირებით, სამინისტრომ, დანაშაულის ნიშნების შესაძლო არსებობის გამო, 2014 წლის 4 აგვისტოს მიმართა საქართველოს მთავარ პროკურატურას, თუმცა, საქმის განხილვის მომენტისათვის გამოძიებას მოსარჩელეთა ქმედებებში დანაშაულის ნიშნები არ გამოუვლენია და მათ მიმართ არ დაწყებულა სისხლისსამართლებრივი დევნა.

1.2.11. მოსარჩელების მიერ, 2014 წლის თებერვლის ტაბელების შევსებისას დაშვებულ დაუდევრობას არ გამოუწვევია არც ა-----ის საჯარო სკოლისა და არც ნ-----ის საჯარო სკოლის სასწავლო პროცესის შეფერხება ან შეწყვეტა, არც სამინისტროს და არც სახელმწიფო ბიუჯეტს ზიანი არ მიდგომია;

1.2.12. სოფელ ნ-----ის საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობაზე, კონკურსის შედეგად, დაინიშნა შ----- ა-----, რომელიც სკოლის დირექტორად რეგისტრაციაში გატარდა 2014 წლის 10 ოქტომბერს, ხოლო, ა-----ის თემის #2 საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობა ვაკანტურია.

1.3. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები და სამართლებრივი დასკვნები:

როგორც ამ განჩინების სამოტივაციო ნაწილის 1.1. პუნქტში აღინიშნა, წინამდებარე განჩინების ფარგლებში გამოსაკვლევია დირექტორთა მხრიდან შრომითი ურთიერთობის დარღვევის

ადეკვატურ სანქციას წარმოადგენდა თუ არა მათთან შრომითი ურთიერთობის მოშლა და ეს საკითხი უნდა გადაწყვეტილიყო სამოქალაქო თუ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით. კასატორის მიერ გაცხადებულ პრეტენზიებს პალატა შეაფასებს ცალკე:

1.3.1. მოცემულ შემთხვევაში, დადგენილია, რომ შრომითი ურთიერთობის მოშლის სამართლებრივ საფუძლად დამსაქმებელი იყენებს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტს, რომლის წინაპირობებიც შემდეგია: მხარეთა შორის უნდა არსებობდეს შრომითი ურთიერთობა (ინდივიდუალური ან კოლექტიური); დასაქმებულმა უხეშად უნდა დაარღვიოს ხელშეკრულებით და/ან შინაგანაწესით ნაკისრი ვალდებულება, თუმცა ნორმით განსაზღვრული შედეგის დადგომისათვის საკმარისი არ არის მასში გადმოცემული წინაპირობების ფორმალური დაცვა, არამედ, სასამართლო ზედამხედველობის ფარგლებში, ყოველთვის უნდა შეფასდეს ის სუბიექტური და ობიექტური ფაქტორები, რომლებზე დაყრდნობითაც განისაზღვრება დამსაქმებლის მიერ ხელშეკრულებიდან გასვლის შესახებ გამოვლენილი ცალმხრივი ნების კანონიერების, თანაზომიერების საკითხი. დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ შრომითი ურთიერთობა კერძოსამართლებრივი (სახელშეკრულებო) ურთიერთობის სპეციალურ სახეს წარმოადგენს და მისი განსაკუთრებული თავისებურება დასაქმების სოციალურ ასპექტში ვლინდება. შრომითი ურთიერთობა წარმოადგენს არა მხოლოდ სამუშაოს შესრულების სანაცვლოდ ანაზღაურების მიღების შესაძლებლობას (შკ-ის 2.1. მუხლი), არამედ, იგი ორგანულადაა დაკავშირებული პირის თავისუფალი განვითარების, მისი უნარ-ჩვევების გამოვლენასთან, რასაც ქონებრივი შედეგები — გამომუშავებულ ანაზღაურებაზე საკუთრების უფლება მოყვება შედეგად. შრომის სოციალური უფლების დაცვის მიზნებს ემსახურება არერთი შიდასახელმწიფოებრივი თუ საერთაშორისო აქტი, მათ შორის „ევროპის სოციალური ქარტია“, რომლის მე-2 ნაწილის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილია, რომ უფლების ეფექტური განხორციელების უზრუნველყოფის მიზნით, მხარეები ვალდებულია იღებენ ეფექტურად დაიცვან მუშაკის უფლება, გამოიმუშაოს საარსებო სახსრები მის მიერ თავისუფლად არჩეული საქმიანობით. შრომით ურთიერთობაში დომინანტ მხარეს წარმოადგენს რა დამსაქმებელი, რომელიც უფლებამოსილია შრომის ორგანიზაციული მოწესრიგება საკუთარი შეხედულების, პოლიტიკისა თუ მიზნების შესაბამისად განახორციელოს, კანონმდებლობა, მათ

შორის შრომის კოდექსი, ადგენს დასაქმებულის ინტერესთა დაცვის იმ მინიმალურ სტანდარტს (შკ-ის 1.3. მუხლის თანახმად, შრომითი ხელშეკრულებით არ შეიძლება განისაზღვროს ამ კანონით გათვალისწინებული საგან განსხვავებული ნორმები, რომლებიც აუარესებს დასაქმებულის მდგომარეობას), რომელთა იმპერატიული ბუნება დამსაქმებლის კანონისმიერი ბოჭვის ლეგიტიმური საფუძველია და გამართლებულია დემოკრატიულ საზოგადოებაში მწვავე სოციალური აუცილებლობით. სწორედ ამ პრინციპის რეალიზაციას ემსახურება შრომის კოდექსის 1.2. მუხლის დანაწესი სამოქალაქო კოდექსის გამოყენებასთან დაკავშირებით იმ საკითხებზე, რომლებიც ორგანული კანონით განსხვავებულად არ არის რეგულირებული.

1.3.2. სამოქალაქო ურთიერთობის უმთავრეს პრინციპს ბრუნვის მონაწილეთა კეთილსინდისიერება წარმოადგენს, შესაბამისად, როდესაც საკითხი შეეხება ამა თუ იმ პირის მხრიდან უფლების განკარგვის კანონიერებას, გამოვლენილი ნება მოწმდება არა მხოლოდ კანონის იმპერატიულ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, არამედ, შეფასებას ექვემდებარება ამ პირის მხრიდან უფლების განხორციელების მართლობიერება. სამოქალაქო კოდექსის 8.3 და 115-ე მუხლების თანახმად, სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილენი ვალდებული არიან კეთილსინდისიერად განახორციელონ თავიანთი უფლებები და მოვალეობანი. სამოქალაქო უფლება უნდა განხორციელდეს მართლობიერად. დაუშვებელია უფლების გამოყენება მარტოდენ იმ მიზნით, რომ ზიანი მიადგეს სხვას. განსახილველი ნორმები წარმოადგენენ კერძო სამართლის ქვაკუთხედს და ნებისმიერი ქმედება, რომელიც უფლების მართლობიერების ჩარჩოს სცდება, თუნდაც ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით, მას საფუძვლად კანონის მოთხოვნაც კი ედოს, განიხილება სამართლებრივი ძალის არმქონედ (სკ-ის 54-ე მუხლის თანახმად, ბათილია გარიგება, რომელიც არღვევს კანონით დადგენილ წესსა და აკრძალვებს, ეწინააღმდეგება საჯარო წესრიგს ან ზნეობის ნორმებს) და ამგვარ ქმედებას იურიდიული შედეგი არ მოჰყვება.

1.3.3. საკასაციო პალატა სრულად იზიარებს კასატორის პრეტენზიას დასაქმებულთა მხრიდან შრომითი ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების დარღვევის თაობაზე, რამდენადაც საქმის მასალებით დადგენილია, რომ დასაქმებულებმა, რომელთა ვალდებულებასაც წარმოადგენდა „სკოლების ხელმისაწვდომობის ქვეპროგრამის“ ფარგლებში სამინისტროს მიერ გაფორმებული სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების ჯეროვან შესრულებაზე კონტროლი, დაარღვიეს ვალდებულება, რაც არა

მხოლოდ შრომითი ხელშეკრულების, არამედ – საჯარო კანონმდებლობის (საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 30.12.2013წ. #1124 ბრძანებით დამტკიცებული „ზოგადი განათლების ხელშეწყობის პროგრამის“ პირობები, „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 35-ე და 43-ე მუხლები) მოთხოვნებსაც ეწინააღმდეგება და უდავოდ გასაკიცხ ქმედებას წარმოადგენს, თუმცა ქვემდგომი სასამართლოების მხრიდან დადგენილია და საკასაციო საჩივრით შედავებული არ არის ის ფაქტი, რომ ვალდებულების დარღვევას რაიმე ნეგატიური შედეგი – ფაქტობრივი ქონებრივი დანაკლისი არ მოყოლია. რა თქმა უნდა, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, როგორც უმაღლესი აღმასრულებელი ხელისუფლების შტოს შემადგენელი ნაწილი, ვალდებულია, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში მონიტორინგი გაუწიოს როგორც ამა თუ იმ სამთავრობო პროგრამის განხორციელებას, ისე – სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრების რაციონალურ ხარჯვას, გამოავლინოს და შესაბამისი ღონისძიებები გაატაროს იმ პირთა მიმართ, რომლებიც არღვევენ დაკისრებულ მოვალეობებს.

მიუხედავად ზემოთქმულისა, სამოქალაქო სასამართლებრივ ურთიერთობაში, სამოქალაქო კოდექსის 8.2. მუხლის საფუძველზე, სამინისტრო განიხილება კერძო სამართლის სუბიექტად და წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების ფარგლებში გამოვლენილი კერძო სამართლებრივი ნება სამოქალაქო კოდექსის, როგორც იმპერატიულ ისე – დისპოზიციურ დანაწესებთან შესაბამისობაში უნდა შემოწმდეს, რა დროსაც სრული მოცულობით გამოიყენება ასევე ზემოხსენებული მიზანშეწონილობის პრინციპი უფლების განხორციელებასთან დაკავშირებით.

1.3.4. იმ პირობებში, როდესაც დასაქმებულთა გადაცდომას შედეგად ზიანი არ მოყოლია, საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების მოტივაციას, ხელშეკრულების მოშლის გზით დამსაქმებლის მხრიდან უფლებამოსილების გადამეტების თაობაზე. ბუნებრივია, სახელმწიფო სახსრების არარაციონალური ხარჯვის რისკი მძიმე სამართლებრივი შედეგის მომტანი შეიძლება იყოს და ამგვარი გადაცდომა დარღვევის სერიოზულობაზე მეტყველებს, თუმცა, რადგანაც არ დადგინდა ამ დარღვევის მიმართ დასაქმებულთა განზრახვა, არამედ ხარვეზები აღმოჩენისთანავე აღმოიფხვრა, დამსაქმებლის მხრიდან შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტის გამოყენება კონკურენციაში მოდის სამოქალაქო კოდექსის 115-ე მუხლის დებულებასთან, რადგანაც ამ უკანასკნელს, საფრთხის აღკვეთისა და ზიანის არარსებობის პირობებში დასაქმებულების მიმართ ნაკლებად

მზლუდავი, შრომის შინაგანაწესით გათვალისწინებული პრევენციის ზომის გამოყენებაც შეეძლო, რაც შეეხება მოზარდებისათვის საფრთხის შექმნას, ამ ნაწილში კასატორი ყოველგვარი ფაქტების მითითების გარეშე აყენებს პრეტენზიას და შესაბამისად, ამ შედავებას საკასაციო პალატა უარყოფს.

1.3.5. ამდენად, გასაზიარებელია ქვემდგომი სასამართლოს დასკვნა იმის თაობაზე, რომ არსებობდა სადავო ბრძანებების ბათილად ცნობის წინაპირობები, რის გამოც პირველი მოსარჩელის მიმართ სწორად იქნა განმარტებული შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის მე-8 ნაწილი, რომლის თანახმადაც, სასამართლოს მიერ დასაქმებულთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ დამსაქმებლის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შემთხვევაში, სასამართლოს გადაწყვეტილებით, დამსაქმებელი ვალდებულია, პირვანდელ სამუშაო ადგილზე აღადგინოს პირი, რომელსაც შეუწყდა შრომითი ხელშეკრულება, ან უზრუნველყოს ის ტოლფასი სამუშაოთი, ან გადაუხადოს მას კომპენსაცია სასამართლოს მიერ განსაზღვრული ოდენობით. ერთ-ერთ საქმეზე (**იხ. სუსგ №ას-931-881-2015, 29 იანვარი, 2016 წელი**) საკასაციო პალატამ განმარტა შემდეგი: „დასაქმებულის სამუშაოდან გათავისუფლების ბრძანების უკანონოდ (ბათილად) ცნობის შემთხვევაში, დასახელებულ ნორმაში [სშკ-ის 38.8] მითითებულია დამსაქმებლის ვალდებულება, რომელიც რამდენიმე შესაძლებლობას მოიცავს, თუმცა კანონმდებლის მიერ დადგენილი წესი არ შეიძლება იმგვარად განიმარტოს, რომ სასამართლოს, დისკრეციული უფლებამოსილებით, შეუძლია მოხმობილი ნორმის დანაწესის საკუთარი შეხედულებისამებრ გამოყენება. სშკ დამსაქმებელს ავალდებულებს „პირვანდელ სამუშაო ადგილზე აღადგინოს პირი, რომელსაც შეუწყდა შრომითი ხელშეკრულება ან უზრუნველყოს ის ტოლფასი სამუშაოთი, ან გადაუხადოს მას კომპენსაცია სასამართლოს მიერ განსაზღვრული ოდენობით“. მითითებული რეგულაციით დამსაქმებლისათვის დადგენილია უკანონოდ გათავისუფლებული დასაქმებულის პირვანდელ სამუშაოზე აღდგენა, ხოლო, თუკი აღნიშნული შეუძლებელია, მაშინ მომდევნო რიგითობით დადგენილი ვალდებულებების შესრულება (**იხ. სუსგ №ას-951-901-2015, 29.01.2016წ.**). იმ პირობებში, როდესაც დადგენილია, რომ პირველი მოსარჩელის მიერ ადრე დაკავებული თანამდებობა კვლავ ვაკანტურია, სასამართლომ მართებულად აღადგინა იგი პირვანდელ მდგომარეობაში, ამასთანავე, შრომითი ურთიერთობის ფაქტობრივი მოშლის გზით დასაქმებული დამსაქმებლის მხრიდან რადგანაც იყო იძულებით მოცდენილი, შრომის კოდექსის 32.1. მუხლის საფუძველზე, მას სწორად აუნაზღაურდა იძულებითი

განაცდურიც. ამ ნაწილში საკასაციო საჩივარი დასაბუთებულ შედავებას არ შეიცავს.

1.3.6. რაც შეეხება მეორე კასატორს, პირველი ინსტანციის სასამართლომ სამუშაოზე აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების მოთხოვნაზე ნაწილობრივ უარი იმ ფაქტობრივი საფუძვლით განუცხადა, რომ დასაქმებულის მიერ გათავისუფლებამდე დაკავებული თანამდებობა კონკურსის წესით დაიკავა მესამე პირმა. რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება, მართალია, მეორე დასაქმებულმა გაასაჩივრა სააპელაციო წესით, თუმცა, იმ მოტივით, რომ დარღვეული იყო სააპელაციო საჩივრის წარდგენის ვადა, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 368.5 მუხლის საფუძველზე, საჩივარი დატოვებულ იქნა განუხილველად. ამ განჩინებაზე აპელანტს კერძო საჩივარი არ წარუდგენია, შესაბამისად, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება მეორე მოსარჩელის მოთხოვნათა უარყოფის ნაწილში, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 264.1 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, შევიდა კანონიერ ძალაში და იგი საკასაციო განსჯის საგანი ვეღარ გახდება.

1.3.7. საკასაციო პალატა აქვე მიუბრუნდება მეორე მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილ საჩივარს და ყურადღებას გაამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატასაც არ გააჩნდა უფლებამოსილება და შემაჯამებელი გადაწყვეტილებით არ უმსჯელია მეორე მოსარჩელის სააპელაციო პრეტენზიის საფუძვლიანობაზე, ამასთანავე, მან უცვლელად დატოვა რა გასაჩივრებულ ნაწილში პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 5 ივლისის განჩინება მეორე მოსარჩელის უფლებებს არ შეეხება. მიუხედავად ზემოხსენებულისა, სააპელაციო პალატის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მეორე მოსარჩელემ, თუმცა, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 6 ოქტომბრის განჩინებით, ეს საჩივარი დარჩა განუხილველად. სწორედ ამ განჩინების წინააღმდეგ აქვს წარმოდგენილი საჩივარი მეორე მოსარჩელეს. საჩივრის საფუძველად მხარე მიუთითებს განჩინებაში დაშვებულ ტექნიკური ხასიათის უზუსტობაზე (ნაცვლად ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოსი, მითითებულია თბილისის სააპელაციო სასამართლო), ასევე, განმარტავს, რომ მან სააპელაციო საჩივრის წარდგენის ვადის აღდგენის თხოვნით მიმართა ქვემდგომ სასამართლოს. საკასაციო პალატა კვლავ მიუბრუნდება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 264-ე მუხლს, რომლის მე-3 ნაწილის თანახმადაც საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება

(განჩინება) კანონიერ ძალაში შედის დაუყოვნებლივ, მისი გამოცხადებისთანავე, ხოლო, ამავე კოდექსის 265-ე მუხლით დადგენილია, რომ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გაუქმება ან შეცვლა დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში და იმ წესით, რაც დადგენილია ამ კოდექსით. ვინაიდან მოქმედი კანონმდებლობა კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობას არ ითვალისწინებს, პალატა მიიჩნევს, რომ დაუშვებელი საჩივრის განხილვაზე მხარეს უარი უნდა ეთქვას. გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ საჩივარში მითითებული გარემოებები ფორმალური თვალსაზრისითაც კი არ იძლევა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 422-ე ან 423-ე მუხლის შემადგენლობას, რაც ასევე გამორიცხავს ამ საჩივრის მიჩნევას საქმის წარმოების განახლების შესახებ განცხადებად (რომც გავიზიაროთ მხარის პოზიცია, რომ მან მართლაც მიმართა ქვემდგომ სასამართლოს სააპელაციო საჩივრის წარდგენის საპროცესო ვადის აღდგენის მოთხოვნით, ეს ფაქტი გავლენას ვერ იქონიებს განსახილველ საკითხზე, რადგანაც სსსკ-ის 59.4 მუხლის თანახმად, სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და განჩინებების გასაჩივრების კანონით განსაზღვრული ვადების გაგრძელება ან აღდგენა დაუშვებელია).

1.3.8. პალატა უარყოფს კასატორის მეორე ძირითად პრეტენზიას დავის ადმინისტრაციული კანონმდებლობის შესაბამისად განხილვის თაობაზე და ამ კუთხით გასაჩივრებული განჩინების შეუსაბამობას საკასაციო პალატის მანამდე არსებულ პრაქტიკასთან. ამ მხრივ მართლაც უნდა აღინიშნოს, რომ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და სკოლის დირექტორს შორის წარმოშობილი შრომითი ხასიათის დავა ადმინისტრაციული კანონმდებლობით განიხილებოდა, რასაც მოწმობს მათ შორის კასატორის მიერ მოხმობილი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება (**სუსგ №ას-200-187-2014, 18 მაისი, 2015 წელი**), თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონში შესული ცვლილებებიდან გამომდინარე, მისი მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტით განისაზღვრა, რომ საჯარო სკოლის დირექტორსა და ამ სკოლის თანამშრომლებს, სამეურვეო საბჭოსა და სკოლის დირექტორს შორის, აგრეთვე საჯარო სკოლის დირექტორსა და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს შორის წარმოშობილ შრომით დაკავშირებულ, როგორც სამოქალაქო დაკავშირებას, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით განიხილავს სასამართლო. საპირისპირო ვითარებაშიც კი, საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს დასაბუთებას, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის პრინციპების გამოყენებამ რა უარყოფითი გავლენა იქონია დავის მატერიალურ-

სამართლებრივ კანონიერებაზე, რამდენადაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიზნებისათვის, საპროცესო სამართლის ნორმათა დარღვევა არა ყოველთვის, არამედ იმ შემთხვევაში იწვევს გადაწყვეტილების გაუქმებას, თუ მას შედეგად არასწორი გადაწყვეტილების მიღება მოყვა.

1.4. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების პროცესუალურ-სამართლებრივი დასაბუთება:

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად (*საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ: კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას*), საკასაციო სასამართლო უცვლელად ტოვებს გასაჩივრებულ განჩინებას, რადგანაც მიიჩნევს, რომ კასატორმა ვერ დაამტკიცა მისი გაუქმების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით განსაზღვრული წინაპირობების არსებობა.

2. სასამართლო ხარჯები:

ვინაიდან „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 5.1. მუხლის „უ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე კასატორი სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლებულია, ამასთანავე, მისი საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის საფუძველზე პროცესის ხარჯებს გაიღებს სახელმწიფო.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე, 264-ე, 410-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს უფლებამონაცვლე განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 5 ივლისის განჩინება დარჩეს უცვლელად.

3. ქ----- ს-----ის საჩივარი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 6 ოქტომბრის

განჩინებაზე დარჩეს განუხილველად.

4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავიძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი